

obzornik

glasilo delovne organizacije

Brestov transport

Transportna služba, ki je v sestavi temeljne organizacije Tržnje, opravlja z dvajsetimi tovornimi vozili poleg prevozov pohištva tudi prevoze drugih Brestovih izdelkov, kot so iverne plošče, žagan les in negor plošče. Zaradi čimboljše izkoriščenosti transportnih vozil opravlja transportna služba s povratnimi vožnjami prevozne storitve tudi za druge naročnike.

Ukinjanje ali krčenje skladiščnih prostorov po prodajnih mestih Jugoslavije pa terja vse več prizadevanj na področju transporta, tako da blago, kjer je le mogoče, dostavljamo kupcem neposredno. S takim premikom se zmanjšujejo transportni stroški in število poškodb na izdelkih, kar pomeni hkrati tudi manj reklamacijskih zahtevkov.

Takšno preusmerjanje transporta pa narekuje tudi spremembo voznega parka. Vse več je namreč potreb po prevozihi z manjšimi vozili. Hitro prilagajanje potrebam Bresta je narekovalo, da smo odprodali vozila z nosilnostjo 7 ton in nabavili dve vozili, kjer nosilnost in teža vozila ne presegata 3,5 tone. S temi vozili lahko dostavljamo blago do vseh kupcev, tudi v večjih mestih. En del voznega parka prevaža pohištvo kupcem, ki so kupili pohištvo v prodajalni v Cerkljici, drugi del pa razvaža kuhinje iz temeljne organizacije Gaber iz Starega trga.

Predvidevamo, da bomo vozniki park v prihodnje skrčili do takšne mere, da bo zadoščal le za potrebe Bresta.

Že sedanja praksa pa narekuje prehod na vse več manjših vozil, s katerimi bo omogočena najcenejša in najhitrejša dostava pohištva končnemu kupcu, in kamor naj bi bila navsezadnje vključena tudi montaža pohištva. Pri kupcih se namreč pojavlja vse več želja tudi po montaži našega pohištva, to pa bo zahtevalo višjo raven izdelave, prodaje in dostave končnemu kupcu.

Neenakomerna proizvodnja in prodaja pohištva pa povzroča pri odpremi v transportu nemalo nevšečnosti. V takih primerih se poslužujemo tudi storitev zunanjih transportnih

organizacij, saj smo le tako lahko kos pravočasni in vse prej kot nezahtevni nalogi službe transportnih storitev.

Uspešno prilagajanje zahtevam tržišča je pomemben cilj, ki ga mora spremljati vsak delavec na svojem delovnem mestu. Solidna in kakovostna ponudba pa je tudi v transportu stalna naloga, kajti le tako bomo kos sodobnim tržnim zahtevam.

J. Škrlj

Inovativna pota

Da bi prišlo na področju inovativne dejavnosti do kakovostnejših premikov, saj je v primerjavi z možnostmi in gospodarskimi potrebami inoviranja zelo malo, ni toliko pomembno investiranje temveč mnogo bolj motiviranje oziroma aktiviranje ljudi.

Do sedaj smo uporabljali za pospešitev razvoja inovativne dejavnosti samo takoimenovani sistem posamičnih predlogov, ki je bil večinoma tudi drugod edina znana metoda za množično inventivno dejavnost. Ta metoda lahko aktivira zelo dragocene, a žal le izjemne ljudi, in tako ne pritegne dovolj širokega kroga strokovnjakov in ni najboljši način, da bi prešli v inovativno poslovanje in nato v inovativno družbo. Po tem sistemu se lahko aktivira do 30 odstotkov ljudi.

Sedanje metode aktiviranja ljudi temeljijo na »sistematičnem organiziranem pristopu«. Izkušnje so pokazale, da se v tem smislu lahko aktivira do 90 odstotkov ljudi. Če delavce motivirajo vplivni vodilni delavci, ki opredelijo probleme in jih pomagajo reševati v tistem okviru, o katerem vedo več ali največ, bo aktiviranje uspelo z večjo verjetnostjo. Seveda pa moramo za to najprej usposobiti in motivirati oboje. Z uporabo modela za celovito upravljanje inovativnega poslovanja pa lahko pridemo hitreje do zelenih rezultatov.

V nekaj sklopih strnjene zastavljene smeri razvoja inovativne dejavnosti so naslednje:

1. INVENTIVNA DEJAVNOST — Amaterska, ločena od poklicne, obsega sistem posamičnih predlogov, posameznih izjemnih ljudi. Odpor do te vrste inovativnosti je bil v preteklosti velik, podpora vodstva majhna, kljub velikim potrebam po razvoju te dejavnosti

je bila tudi družbena podpora le deklarativna.

V preteklosti je bila to edina metoda za razvoj inovacijske dejavnosti, danes pa pomeni uspešno dopolnitev ostalih metod inoviranja poslovanja v delovni organizaciji.

2. MNOŽIČNA INVENTIVNA DEJAVNOST — Združena amaterska in poklicna veja inoviranja s sistemsko podporo v kolektivu in izven njega, pa tudi ob podpori združenja inovatorjev na ravni delovne organizacije, občine, Zveze združenj inovatorjev na ravni delovne organizacije, Zveze združenj inovatorjev Slovenije, ki je sistematično usmerjena v reševanje problemov. V tej smeri še obstajajo manjši odpori, vendar je čutiti potrebo po razvoju te dejavnosti ob podpori vodstev, ki pa je še vedno premalo odločna, temu primerni so tudi rezultati inovativne dejavnosti.

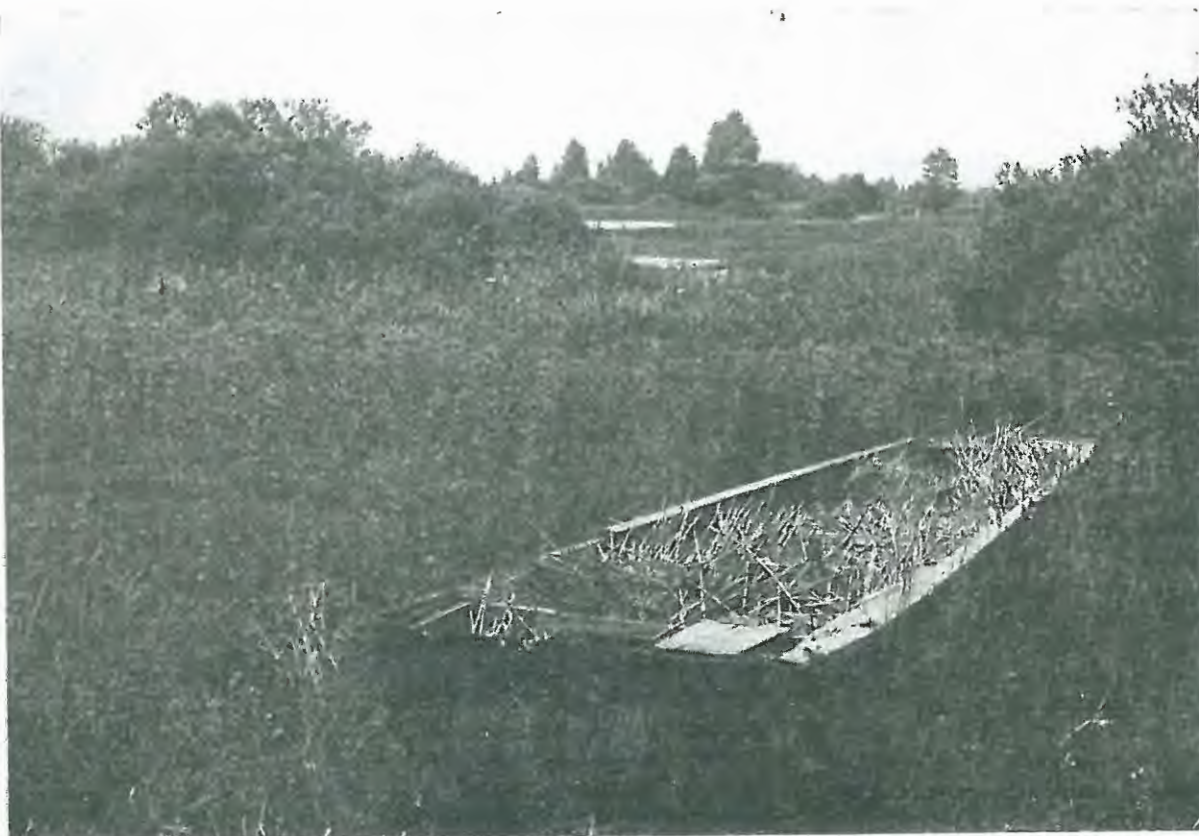
3. INOVATIVNO POSLOVANJE — Inoviranje je kot nujna potreba tržnega gospodarstva razširjeno v vse dele poslovanja z vsesplošnim in ne-

nehnim iskanjem novih možnosti poslovanja.

Pomembno je vključevanje teamskega dela za razvijanje izdelka od ideje do spremljanja na trgu, odločna podpora vodstva z vključevanjem letega v razvoj inovativne dejavnosti, vključevanje vseh delovnih ljudi v njen razvoj, tudi strokovnjakov v vseh dejavnostih delovne organizacije, ob ustrezni nagradni politiki ne le avtorjev ampak tudi tistih, ki pripomorejo k realizaciji ideje in k doseganju boljših rezultatov od načrtovanih. Pomembno je tudi vključevanje vseh virov informacij v oblikovanje in zaščito izdelkov, posodabljanje znanja, profesionalizacijo inovativne dejavnosti itd.

4. INOVATIVNA DRUŽBA — Inoviranje, razširjanje na vse dele organizacije družbe, tako, da postanejo nasprotniki inovacij bele vrane.

V okviru te sheme želimo razvijati inovativno dejavnost tudi v naši delovni organizaciji. Na splošno pa velja, da je inovacijska dejavnost proces, (nadaljevanje na 2. strani)

Odslužen, odvržen, pozabljen...

Naši saloni po Jugoslaviji

Gospodarske organizacije naj bi se ukvarjale s proizvodnjo oziroma razvojno problematiko, trgovske organizacije pa z prodajno strategijo. Praksa v Jugoslaviji pa je pokazala, da so delovne organizacije z organizirano lastno maloprodajno mrežo mnogo bolj uspešne od tistih, ki v ta del trženja niso vlagale. Lahko bi rekli, da je Brest v preteklem obdobju posvetil premalo pozornosti odpiranju novih prodajaln.

Podatki o posameznih prodajalnah in pregled prodaje v letu 1988:

Prodajalne	Leto otvor.	m ² površ.	Št. zaposl.	Indeks realiz.	PROMET m ²	DIN na zaposl.
Cerknica	1971	420	8	145	8.050	422.000
Maribor	1971	280	5	88	4.201	235.000
Zagreb	1973	250	5	92	4.939	247.000
Sarajevo	1978	165	2	92	2.523	208.000
Bitola	1978	140	3	63	3.068	143.000
Banja Luka	1979	160	6	108	5.997	160.000
Beograd	1980	300	5	68	3.162	190.000
Titov Veles	1981	140	2	74	2.279	160.000
Skopje	1983	150	4	84	4.129	155.000
Split	1983	520	4	78	1.407	183.000
Skupaj	1971 1983	1520	44	97	3.965	232.078

Iz tabele je razvidno, da Brest od leta 1983 svoje maloprodaje ni širil. Menim, da bi v prihodnjih letih morali popraviti zamujeno, saj znaša realizacija prodaje v lastnih prodajalnah v letu 1988 samo 18 odstotkov od skupne prodaje na domačem trgu. V načrt za leto 1989 smo vključili pridobitev dveh novih prodajaln. Imeli smo že več ponudb, vendar so bile vse za gotovinski nakup in pod neugodnimi pogoji. Tako še vedno iščemo ustrezne prostore, ki bi jih po potrebi obnovili in usposobili za prodajo pohištva. Prav tako smo si zastavili nalogo, da naše salone, ki niso na zadovoljivi kakovostni ravni, obnovimo in s tem dosežemo večjo učinkovitost. Pripravlja se projekt, ki naj bi služil kot osnova za vse naše salone. Ker smo del salona v Splitu odstopili DO KLI Logatec, smo prenovno le-tega postavili na prvo mesto. Z ukinitvijo skladišča

v DO Transport v Sarajevu smo pridobili tudi eno delavko, kar omogoča neprekinjen delovni čas obratovanja v salonu.

Za potrebe maloprodaje smo odprli manjše skladišče. Odločili smo se tudi za neposredno dostavo blaga za prodajo preko salonov v Zagrebu in Mariboru, skladišči pa smo ukinili. Našim kupcem jamčimo cene z dnem naročila, vendar imamo velike težave zaradi dolgih dobavnih rokov.

Pridobljeni kapital preko lastne prodajne mreže je vreden mnogo več kot kapital, dobljen preko veleprodaje. Dnevni promet, pridobljen v maloprodaji, je dnevni prihodek oziroma plačana realizacija delovne organizacije. Dnevni promet, pridobljen preko veleprodaje pa je fakturirana realizacija. Do plačane realizacije pa je še daleč, saj so tu plačilni roki od 60 do 90 dni od odpreme blaga. Poleg tega

je še višja cena dela in ostale prodajne stimulacije, kar skupaj predstavlja od 21 do 30 odstotkov odbitkov od maloprodajnih cen.

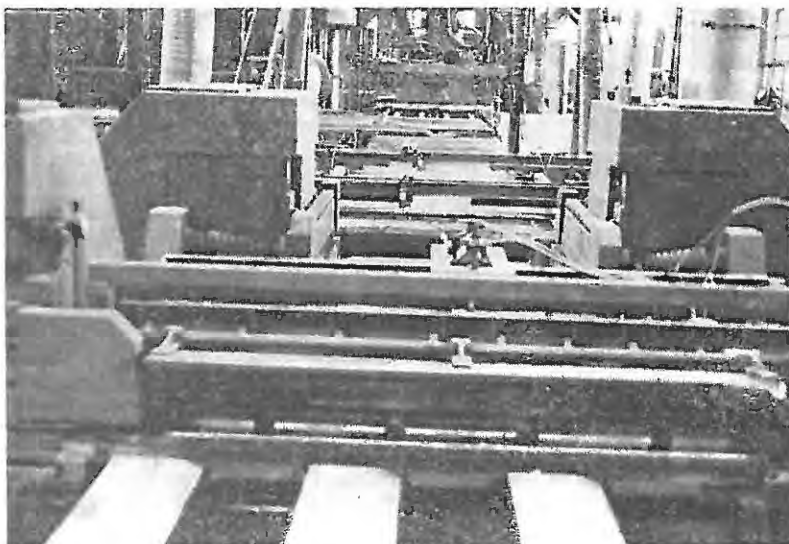
Zaradi omenjenih problemov je bil Brest med prvimi v Sloveniji, ki je vzporedno z maloprodajnimi cenami

vključil v promet svoje izdelke tudi po proizvajalčevih cenah. Te cene so znatno nižje, saj ne vsebujejo dolgih plačilnih rokov in so očiščene vseh rabatov. Od 1. aprila letos jih uporabljamo v naši maloprodaji. V veleprodaji smo naleteli na odpor (še posebej v južnem delu Jugoslavije), vendar smo v tem času dosegli že vidne rezultate. Do 1. aprila so bile cene v malo-

prodaji enake cenam v veleprodaji in so se popravljale z vsakim novim cenikom. Ker kupci v veleprodaji cen izdelkov niso popravljali, dokler izdelkov niso prodali, smo bili zaradi tega v lastni maloprodaji tudi najdražji in smo si s tem žagali vejo, na kateri smo sedeli. Odkar uporabljamo proizvajalčeve cene, so rezultati znatno boljši. To potrjujejo tudi podatki, ki kažejo, da predstavlja realizacija maloprodaje za prvo četrtletje 1989 30 odstotkov od skupne prodaje pohištva na domačem trgu.

Prodajna funkcija je funkcija, kjer se delo lahko meri prav tako kot delo v proizvodnji. Zaradi tega je organizacija v naši prodaji oziroma v maloprodaji zastavljena tako, da so osebni dohodki odvisni od izpolnjevanja mesečno zastavljenih ciljev. Brez ustrezne stimulacije ni zadovoljivih rezultatov, zato naj bodo delavci, ki dosegajo oziroma presegajo svoje mesečne načrte, tudi ustrezno nagrajeni.

F. Hrastnik

Letos bi radi odprli še dve lastni prodajalni.

Vedno večje možnosti uporabe

Sodobno gradbeništvo z izgradnjo številnih novih družbenih objektov, v katerih se zadržuje veliko število ljudi oziroma v katerih so vgrajene drage naprave, terja vedno boljše gradbene elemente, ki preprečujejo požarne katastrofe.

Eno izmed najuspešnejših rešitev zaščite pred nevarnostmi požara nudi vgrajevanje gradbenih elementov, izdelanih

za razne tipe plošč, ki so komercialno že uveljavljene, pa tudi takšne, ki jih tržna prihodnost še čaka.

Tozd Mineralka: formatiziranje plošč.

iz mineralnih ognjeodpornih plošč, ki so popolnoma negorljive in tudi pri visokih temperaturah ne sproščajo zdravju škodljivih snovi.

Osnovni sestavni material Negor plošče je ustrezni mineral — vermikulit, v katerem se pri določenih temperaturah sprošča kemijsko vezana med-slojna voda in povzroča proces ekspanziranja (večanja) minerala. Proces olepljanja, ki sledi ekspanziranju, zagotovi vezivne sestavine, ki glede na kemijske lastnosti in količine zagotavlja značilnosti končnim izdelkom. Strokovnjaki na področju kemijske tehnologije nenehno preizkušajo različne kombinacije lepil in ob udeleževanju delavcev laboratorija iščejo najboljše možne inačice

Proizvod mora poleg popolne negorljivosti zadostiti še vrsti drugih zahtev, ki jih med drugim predpisuje tudi jugoslovanski standard in nekateri tuji standardi. Poglavitne zahteve so, ob določeni gostoti,

predvsem debelina in ustrezne mehanske lastnosti, ki naj bi bile ob najmanjšem energetskem in materialnem vnosu seveda čim boljše.

Četudi je tehnologija proizvodnje negor plošč dokaj moderno zasnovana, pa terja stalne izboljšave, kajti izključno procesni tip proizvodnje kliče po računalniškem vodenju proizvodnega procesa. Potrebno je stalno optimiranje, merjenje in zapisovanje rezultatov vhodnih količin, kot tudi fizikalno-kemijskih parametrov, ki so podvrženi časovnemu spreminjanju, vendar bistveno vplivajo na končne kakovostne lastnosti proizvodov. Zato terja sodobna proizvodnja mineralnih plošč nenehno angažiranje in medsebojno sodelovanje strokovnjakov z raznih področij, pri čemer ne smemo pozabljati na ekološke probleme, ki so žal prisotni tudi pri proizvodnji Negor plošč. Ko prisluhnemo današnjim in tudi jutrišnjim tržnim gibanjem ugotovljamo, da bo NEGORljiva gradbena plošča še naprej cenjen gradbeni element. Posebej je cenjena v ladjedelništvu, kjer so protipožarne zahteve še posebej ostre, zato moramo to našo dejavnost izkoristiti do največje mere.

D. Srpan

Inovativna pota

(nadaljevanje s 1. strani)

ki je mnogo bolj odprt in ne-strukturiran kot so tehnični in drugi procesi, ne nazadnje tudi zato, ker je to nerutinski ustvarjalni proces. Vendar velja, da je odvisen od okolja v katerem poteka, od ljudi, njihovega znanja, načina dela, motiviranosti, in drugih dejavnikov. Posebno pomembno je okolje. Pod tem pojmom razumemo celovit splet možnosti, od opreme prostora, delovnih pogojev, možnosti za nabavo materialov, do strokovnih informacij, ki so velikega pomena.

Inovacijska prizadevanja in naporu pa ne vodijo vedno k predvidenim ciljem. Včasih so za to krive nepredvidljive ovire in spremembe na trgu, nemalokrat pa se v inovacijskem razvoju ne upoštevajo dovolj realne uporabnostne lastnosti v nastajajočih pogojih, ki bi jih proizvod moral imeti. Če vsega tega ne upoštevamo, se lahko izrodi tudi inovacijski napor. Ne uresniči se morda

zares dobra inovacijska zamisel in proizvod izostane. Zato je zelo pomembno, da se inovatorji seznanijo tudi s temi prvinami in da zlasti v dobi svojega zorenja niso prepuščeni samim sebi, kar velja še posebej za inovatorje v delovnih organizacijah.

Pot k dobrim in tržno uspešnim inovacijam je pot, ki združuje reševanje nekega problema zamisli, z obstoječimi tehnološkimi možnostmi. Temu pa mora slediti tudi razvoj novih znanj, saj morajo inovatorji, ki hočejo uspeti na mednarodnem trgu, spremljati mnogo več tehničnih, tehnoloških, znanstvenih ter strokovnih informacij, kot je bilo potrebno še pred nedavnim. Zato je izjemno pomembno, da imajo inovatorji čim bolj odprte poti do teh informacij.

Stopimo tudi mi odločneje v inovativno družbo, pridružimo se redkim posameznikom, saj le tako lahko dosežemo boljše poslovne rezultate.

D. Kranjc

Proizvodnja in načrti Masive

Na osnovi lanskih rezultatov smo si delavci temeljne organizacije Masiva tudi v letošnjem letu zastavili zahtevne cilje, ki naj bi izboljšali finančni položaj tozda.

Realizacija zastavljenih ciljev v prvem polletju je pokazala, da bomo morali vložiti še veliko naporov, da realiziramo za 24 odstotkov večji ob-

seg proizvodnje, kljub zmanjšanju števila zaposlenih za 7 odstotkov. Izračun nam namreč kaže, koliko moramo še storiti, da bomo ob času obračuna preživeli brez rdečih števk. Tolikšen obseg proizvodnje moramo doseči tudi zato, da bomo lahko brez dodatnega zadolževanja vračali kre- (nadaljevanje na 3. strani)

Ogled sejma Ligna '89 v Hannovru

Sejem lesnoobdelovalnih strojev LIGNA je eden največjih tovrstnih sejmov na stari celini, kjer so predstavljeni večinoma vsi vodilni proizvajalci strojne opreme za predelavo in obdelavo lesa ter proizvajalci dopolnilne opreme za lesno industrijo.

Na več kot 100.000 m² razstavne površine je letos razstavljalo več kot 1100 proizvajalcev strojne opreme iz 27 držav.

Med najmočnejše zastopani na tem sejmu so bili Zahodni Nemci in Italijani. Ti so se predstavili z izdelki, ki sodijo v sam svetovni vrh, navzoči pa so bili tudi Kitajci, ki so na področju lesne strojegradnje šele na začetku, kar je bilo opaziti tako na izdelkih kot v komercialno-propagandnem pristopu.

Na sejmu LIGNA se je predstavila tudi slovenska strojegradnja. Pod okriljem Slovenijalesa — Trgovine so se predstavili s svojimi dosežki KLI Logatec, Nastro Ljubljana, Meblo Nova Gorica, Lestro

Maribor, TRO Prevalje, Zoran Rant Škofja Loka in Brest Cerknica (Tozd Strojegradnja). Lestro Maribor se je predstavil tudi samostojno v svojem razstavnem paviljonu.

Tozd Strojegradnja je na sejmu predstavil avtomatsko stiskalnico za širinsko lepljenje lesa ŠL — 20 E, nanašalec lepila NL — 18, ter črpalko za doziranje lepila ČLM — 80. Stiskalnica je obratovala ves čas sejma, na njej pa so prikazali lepljenje različnih profilov obdelovancev. Obiskovalci so pokazali izredno zanimanje za ta način lepljenja, saj je bila naša stiskalnica edina te vrste na sejmu. Zanj se je resno zanimalo več kot sto potencialnih kupcev. Med njimi so bili tako neposredni uporabniki, kot tudi predstav-

niki za prodajo strojne opreme z različnih področij.

V času sejma smo se pogovarjali z ameriškim proizvajalcem podobne strojne opreme za širinsko spajanje lesa. Govorili smo o možnostih sodelovanja na razvojno tehničnem, pa tudi komercialnem področju.

Dal nam je priznanje za razstavljene eksponate, s pripombo, da ima sam razvito stiskalnico, ki je precej hitrejša od naše. Do druge polovice leta bomo delovni organizaciji pripravili predlog za nadaljnje razgovore z ameriškim proizvajalcem.

Resne pogovore za prodajo in zastopanje našega proizvodnega programa smo imeli tudi s predstavnikom iz Indonezije, ki je pripravljen stiskalnico odkupiti in jo razstaviti na sejmu v Indoneziji. Poslali smo mu že video posnetke o delovanju stiskalnice v proizvodnji, v najkrajšem času pa moramo poslati tudi uradno ponudbo.

Glede razstavljanja naših strojev menim, da moramo biti na sejmu navzoči, saj je veliko zanimanje za naše izdelke, bolj resno kot doslej pa moramo nastopiti kasneje pri posameznih kupcih in na posameznih področjih v tržnem segmentu.

Tako nas po sejmu čaka veliko dela na komercialnem in na tehnično tehnološkem področju, saj je sejem pokazal, da moramo še naprej razvijati, če hočemo seveda sploh obstojati.

Pri ogledu sejma smo našo pozornost usmerili predvsem na izdelke, ki so sorodni proizvodnemu programu temeljne organizacije Strojegradnje.

Tako smo si podrobneje ogledali

- področje širinskega lepljenja lesa po vseh znanih postopkih,
- področje montaže opreme za stilno in stavbno pohištvo,
- področje profilnega brušenja (masivni nalimki, robovi...),
- področje črpalk.

V pogovorih s proizvajalci smo poskušali dobiti čimveč informacij o opremi in tehnično tehnoloških rešitvah za primere, ki so nam povzročali ali nam še povzročajo določene probleme (posamezne rešitve VF stiskalnice, naprava za poravnavanje zložajev itd.).

Dobili smo tudi informacijo o novih izdelkih in okvirne cene za vrsto izdelkov, ki jih imamo tudi v našem proizvodnem programu.

Naša naloga je bila tudi demontaža in odprema razstavljenih izdelkov.

S. Lužar

Otvoritveni trak je prerezal Uroš Slavinc, predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo.

Ob otvoritvi Jelke

Ni lepšega dne, lepšega občutka, kot ga doživljamo takrat, ko predamo v funkcijo industrijskega življenja enega takšnih objektov kot je naša Jelka. Vse to se zdi danes, ko smo še pod vtisi enostavnosti, elegancije in čistosti udejanjanja otvoritve naše poslovne enote v Begunjah, nekaj običajnega in vsakdanjega, vendar je prav to dejstvo, ki nas sili in obvezuje, da se naš pogled zazre v del preteklega življenja tega okolja, ki nam naj bi bilo izvor misli, idej in načrtov za prihodnost naše firme Brest.

Vloženi so bili veliki napori človeške narave dela, ki jih ne

moremo ovrednotiti zgolj materialno, marveč z močjo duha, energije, z močjo misli in idej, ki s tem dejansko niso zastale, temveč so — nasprotno — odprle nek povsem nov način življenja industrijske kulture dela.

In če že moramo kaj reči, so to besede zahvale vsem, ki so kakorkoli prispevali svoj delež k temu, da smo to življenje osvežili z novo vsebino. Ne smemo pa pozabiti, da pomenijo besede zahvale obvezo in odgovornost za naše prihodnje življenje.

Srečni smo, da imamo novo Jelko.

A. Šoštarčič

Elementi v embalaži bodo vsak čas pripravljeni za pot.

Za inovativno dejavnost

Odbor za inovativno dejavnost pri republiškem svetu ZSS je za organizatorje inovativne dejavnosti letos organiziral v Radovljici že sedem štiridnevni strokovnih seminarjev z okrog 300 udeleženci.

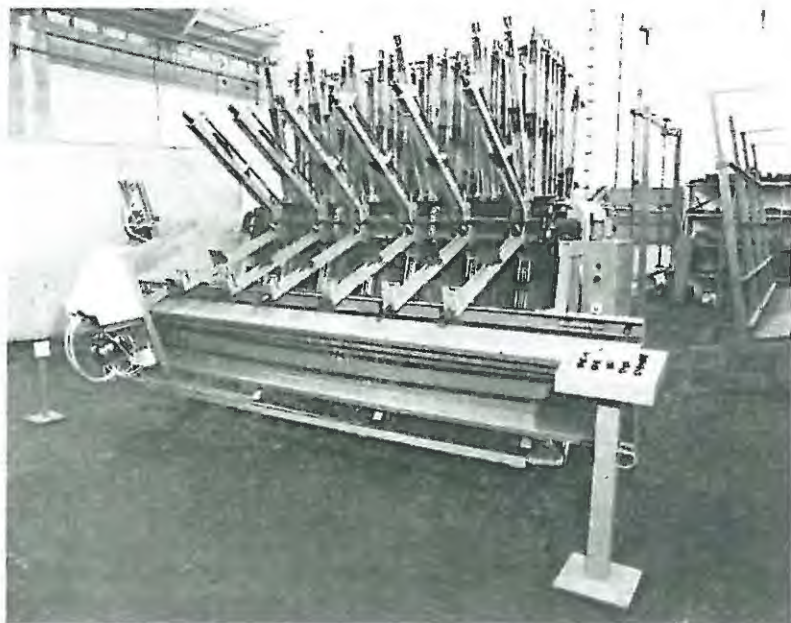
Organizator si je prizadeval, da bi s seminarji dal organizatorjem inovativne dejavnosti ustrezno strokovno znanje iz tega področja, ki ga sicer v ustreznih klasičnih izobraževalnih ustanovah ne dobijo, vendar ga nujno potrebujejo za uspešno strokovno delo in metodološke pristope za pospeševanje razvoja inovativne dejavnosti v delovnih organizacijah.

Cilj te izobraževalne akcije je bil uveljavitev ustvarjalne-

ga mišljenja in vodenja v delovnih organizacijah in izven njih, tako na tehničnem, kot na družbenem, poslovnem in drugih področjih. Začetek akcije je vzpodbuden. Mislim, da je organizatorjem v precejšnji meri uspelo uresničiti zastavljene cilje. Seminarja sva se udeležila tudi dva predstavnika iz DO Brest in upam, da bova svoje znanje ob podpori vodstvenega teama lahko prenesla v prakso.

Za jeseni pa na področju inovativne dejavnosti načrtujemo poglobljen študij tega kompleksnega — interdisciplinarnega področja.

D. Kranjc

Avtomatska stiskalnica za širinsko lepljenje lesa.

(nadaljevanje z 2. strani)
dite, ki smo jih porabili za rekonstrukcijo tovarne pred tremi leti. Kljub težavam bomo ob polletju na dinamiki z operativnim načrtom. Za dosego tega cilja smo morali iz proizvodnje odstraniti vsa nepotrebna opravila, ki jih je v dolgih letih prinesel čas netrženega obnašanja naše družbe. Tako se mora spremeniti miselnost vsakega posameznika v tovarni, saj želimo konkurirati svetu. Pri tem moramo vztrajati tudi zato, ker izvozimo kar 88 odstotkov proizvodnje.

Proizvodna usmerjenost tovarne na tuje trge ostaja naša osnovna naloga tudi v prihodnje, kljub temu pa ne bomo zanemarjali domačega trga, saj bomo izvozne programe ponudili tudi domačim kupcem. Sedaj tovarna prodaja svoje izdelke dvajsetim kupcem v tujini, kar nam omogoča večje serije posameznih tipov izdelkov. Sodobni trg želi majhne serije in zahteva kratke odpreme roke, kar pa je s klasičnim načinom dela zelo težko doseči. Tovrstna naročila pa bomo morali sprejemati,

saj prinašajo največ dohodka, medtem ko so velikoserijski izdelki ceneni. Da bi dosegli čimboljše poslovne učinke, bomo morali v naše izdelke vložiti več znanja, vsaj toliko kot konkurenčne firme. Naš cilj je, da postanemo eden izmed vrhunskih proizvajalcev stolov. Tako že poteka program usposabljanja naših delavcev na vseh ravneh. Poleg znanja pa bomo morali trgu ponuditi poleg klasičnih mizarskih stolov še druge vrste stolov, ki zahtevajo več znanja in nudijo večji iztržek. Prihodnost tovarne je torej usmerjena v postopno povečanje števila izdelkov višjega cenovnega razreda, kar trenutno predstavlja 9 odstotkov proizvodnje.

Ob primerjavah s konkurenco ugotavljamo, da je uspešna. Zato smo se v tovarni odločili, da bomo naredili vse, da svoje načrte uresničimo in s tem pridobimo kar največji dohodek, ki bo omogočal normalno preživetje v teh nenormalnih časih. Se vedno nas vodi rek »Kdor hoče tudi zmored«, ki ga ne smemo nikoli pozabiti.

R. Debeve

Uporabniki o osebnih računalnikih

Delo z novimi osebnimi računalniki je zaživelo. Udeleženci seminarjev so začeli svoje teoretično znanje prenašati v prakso. Z anketo smo zbrali nekaj mnenj o možnostih uporabe računalnikov v posameznih službah oziroma temeljnih organizacijah, o prednostih in morda tudi pomanjkljivostih osebnih računalnikov, in o možnosti uporabe v prihodnje.

IVAN ZABUKOVEC:
PREGLED NAD VSEM
DOGAJANJEM V TOVARNI

Osební računalnik je orodje, ki postane s pomočjo programov zelo uporabno na vseh področjih. Področja pa se med seboj toliko razlikujejo, da zanje ni univerzalnega programa. Obstajajo namreč specializirani programi za:

- pisanje besedil (WORD-STAR),
- sestavljanje tabel in preglednic (LOTUS),
- urejanje kartotek (PARADOX),
- mrežno planiranje — terminiranje (SUPERPROJECT),
- konstruiranje (AUTOCAD).

Da postane osebni računalnik koristno orodje, se moramo naučiti uporabljati programe. To lahko storimo na več načinov:

1. Po kapljicah se lahko učimo pri nekom, ki osebni računalnik že uporablja pri svojem delu. Metoda ni najboljša, ker tisti, ki uči, običajno ni pedagog in nima izku-

šenj s poučevanjem. Pojavijo se celo težave, ki so lahko tolikšne, da pri posameznikih samo še povečajo začetni strah pred računalnikom.

2. Priskrbimo si programe z literaturo. Ta je zelo obširna in večinoma v tujih jezikih (angleški, nemški, srbohrvaški). Učenja se tako lotimo od začetka, a nas že na sredi drugega poglavja mine veselje do računalništva, če smo ga do nedavna nemara še imeli.

3. Udeležimo se usposabljanja v ustanovah, ki se s tem profesionalno ukvarjajo. Izgubili bomo strah pred računalnikom, delo z njim nam bo v veselje in v korist podjetja. Tak tečaj je sicer treba plačati, vendar je to bistveno ceneje, kot vse obračunane ure, ki bi jih porabili, če bi si hoteli pridobiti enako programsko znanje s pomočjo prvih dveh načinov. Najboljše takšne tečaje pri nas organizira Inštitut Jožef Stefan iz Ljubljane.

V Masivi smo začeli uporabljati osebni računalnik v septembru 1987 in od takrat je nepogrešljiv na področju na-

črtovanja, administriranja, kalkuliranja, analiziranja in odločanja. Stremimo za tem, da ga uvedemo na vsa področja, predvsem pa neposredno v proizvodnjo, saj bi s tem pridobili pregled nad vsem dogajanjem v tovarni.

Prednost osebnega računalnika pred velikim je predvsem v njegovi prilagodljivosti. Vsi vnešeni podatki so nam na voljo v vsakem trenutku in v različnih oblikah. Zmogljivosti prenosnih PC-jev so tudi večje, kot je bila denimo zmogljivost prvega Brestovega računalnika. Programi za delo na njih so izpopolnjeni do tolikšne mere, da omogočajo kar nekajkrat hitrejšo programiranje kot je mogoče na velikih računalnikih. Še vedno pa jih dopolnjujejo, tako da bo sčasoma lahko brez težav delal z njimi tudi začetnik.

Približuje se čas, ko bo računalnik na vsaki delovni mizi. V povezavi z velikim računalnikom bo postal močno orodje, ki ga ne bo mogel nadomestiti še tako vseveden finančar, razvojni, komercialist ali glavni direktor.

Obstaja pa še »druga plat medalje«. Lahko se zgodi, da pride s kakšno nepreverjeno disketo v računalnik virus, ki nam sesuje večmesečni trud. To je glavna pomanjkljivost PC-jev, pa še za to nisem povsem prepričan, da je pomanjkljivost. V deželi računalniškega piratstva si jo mogoče celo zaslužimo.

M. OGRINC: Z ZNANJEM DO REZULTATOV

Strojegradnja je za svoje potrebe organizirala tečaj o uporabi osebnega računalnika v poslovanju. Tečaj je obiskovalo povprečno osem delavcev. Tako smo si lahko pridobili osnovno znanje iz systemskega programa DOS in uporabniških programov Wordstar in Lotus. Doslej smo za pisanje poročil in dopisov ter spremne dokumentacije k strojem uporabljali Wordstar. Prednost pisanja na računalnik je predvsem ta, da omogoča enostavno popravljanje in spreminjanje besedila. Program Wordstar ne zahteva posebnega znanja in je lahko razumljiv vsakomur, vendar opažamo, da ga še premalo uporabljamo, zlasti v konstrukciji.

Veliko pomoč pri poslovanju nudi program Lotus, vendar zahteva več znanja in tudi več angažiranosti pri delu z njim. To pa predstavlja pri našem delu problem, saj pri obremenitvi s tekočimi deli na delovnem mestu ne ostane veliko časa za učenje na računalniku. Na splošno ugotavljamo, da delo z računalnikom zahteva veliko časa pri pridobivanju znanja, preden lahko od njega dobimo želene rezultate.

Glede nadaljnjih možnosti uporabe se pri nas kaže potreba po osvojitvi programskega paketa dBase, ki naj bi slu-

Tozd Masiva: lakiranje in luženje stolov.

žil predvsem kot baza podatkov na področju tehniške in tehnološke dokumentacije.

TONE OBREZA: NAJPREJ SPOZNATI OSNOVE

Konec marca smo se udeležili seminarja o osnovah za delo z osebnimi računalniki. Ker sem bil popoln novinec na tem področju, se mi je vsa tematika zdela težka in neuporabna za praktično delo.

Po nekaj mesecih, ko sem поблиže spoznal uporabnost tega, ugotavljam, da so osnove DOS nujno potrebne za vsakršno nadaljnje delo. Tudi s seminarja bi odnesel veliko

več znanja in tematiko drugače dojel, če bi ne bil na tem področju začetnik.

V naši temeljni organizaciji uporabljamo program LOTUS 123 in WORDSTAR. Uporabljamo ga v hranilni službi interne banke, začeli pa smo tudi s programom, s katerim optimalno izkoriščamo format iverne plošče pri razrezu.

Prednosti osebnih računalnikov so v hitrosti in praktičnosti obdelave, pomanjkljivosti pa praktično nima. Pomanjkljivost je le v našem (ne)znanju. Sicer pa se mora za delo na osebni računalniku usposobiti čim več ljudi.

Razmišljaj in predlagaj

V septembru načrtujemo razpis akcije »RAZMIŠLJAJ IN PREDLAGAJ NEKAJ KORISTNEGA«.

Priprave na akcijo že tečejo. Takšna akcija, ko je problem razpisan oziroma gre za sistematično usmeritev, naj bi postala stalna oblika dela tudi v prihodnje.

Nagrade za koristne inovativne predloge za letošnje razpisane teme bodo vzpodbudnejše kot preteklo leto. Akcija je usmerjena v razpis problemov posameznih temeljnih organizacij glede na njihove potrebe. Tematsko področje je dokaj široko, obsega pa nove proizvode, področje tehnologije in organizacije.

Podrobnejši podatki o nagradah in o postopku prijave inventivnega predloga bodo navedeni na plakatih in v naslednjem Obzorniku. Inovaci-

je, ki bodo uporabljene, pa bodo nagrajene po spremenjenem pravilniku o ustvarjalnosti pri delu. Namen akcije je oživiti množično inovativno ustvarjalnost v vseh dejavnostih delovne organizacije, tudi v tistih, kjer se do sedaj niso aktivno vključevali v inovacijske tokove; menimo, da imamo v vseh službah še veliko skritih rezerv za boljše poslovanje. S prizadevanjem poslovne inovacije bomo naredili velik korak naprej v prizadevanjih za hitrejši razvoj inovacijske dejavnosti v delovni organizaciji in upam, da rezultati ne bodo izostali. Inovativno poslovanje je namreč postalo tudi nujna tržnega gospodarstva in širša družba vlaga svoja prizadevanja v spodbujanje razvoja te dejavnosti.

D. Kranjc

Razpis štipendij

Objavljamo dokončni razpis štipendij DO Brest za šolsko leto 1989/90.

Poklic	Stopnja	Število razpis. štip.
obdelovalec lesa	II.	5
lesar široki profil	IV.	20
elektr. energetik	IV.	2
kuhar	IV.	1
lesarski tehnik	V.	7
strojni tehnik	V.	2
elektrotehnik energetik	V.	3
elektrotehnik elektroniki	V.	3
tekstil. konfek. tehnik	V.	1
ekonomski tehnik	V.	3
naravosl. matem. tehnik	V.	3
ing. lesarstva	VI.	2
ing. strojništva	VI.	2
ekonomist za anal. plan.	VI.	3
dipl. ing. lesarstva	VII.	4
dipl. ing. strojništva	VII.	3
dipl. ing. elektr.	VII.	3
dipl. ing. kemij. tehnologije	VII.	2
dipl. ekonomist za anal. plan.	VII.	2

Kandidati morajo prijavi (obr. DZS SPN-1, vloga za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic) priložiti:

- potrdilo o vpisu v šolo,
- overjen prepis oziroma fotokopijo zadnjega šolskega spričevala, oziroma potrdilo o opravljenih izpitih,
- potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (izdaja oziroma potrjuje ga davčna uprava in matični urad pri skupščini občine),
- potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu: navedeni morajo biti vsi dohodki iz delovnega razmerja, iz kmetijstva, iz obrti in dohodki iz dela v podaljšanem delovnem času in drugih virov. Če so starši upokojeanci, priložijo odrezek od pokojnine za december 1988.

Prijave sprejema kadrovsko-izobraževalna služba delovne organizacije do 15. julija 1989.

MALA PLAKETA DRAGU PEČKAJU

Drago Pečkar, strojni ključavničar, je v Brestu že dolgo znan kot uspešen inovator. Na svoje inovatorske dosežke gleda kot na del svojega dela, vanje vlaga vse svoje znanje in izkušnje ter — izboljšuje.

Komisija za priznanja pri Sozdu Slovenijales mu je podelila tudi Malo plaketo za inovacijsko vključevanje v reševanju problematike hitrejša izdelave Rolo omaric. Stroj in naprave za izdelavo tega programa je skonstruiral in skupaj s sodelavci izdelal v zelo kratkem času. Samo on ve, koliko delovnih ur in garancija je bilo vloženega; že z izboljšavami na strojih in napravah za izdelavo tovrstnih izdelkov je po izračunih prihranil 633.26 delovnih ur.

Nekaj tehničnih izboljšav, ki jih je Drago Pečkar predlagal lani:

- izdelava nanašalca lepila,
- naprava za stiskanje letvic v utore,
- izdelava horizontalnega rezkarja,
- izdelava naprave za umakanje v lužilo,
- izdelava stroja za posnemanje robov na letvicah za rolete.

Vstop med najboljše v Sloveniji

Na devetem tekmovanju Zveze pihalnih orkestrów Slovenije, ki je bilo lani namenjeno godbam tretje težavnostne kategorije, je bila cerkniška godba najboljša med dvajsetimi udeleženkami. S tem si je pridobila pravico nastopa v drugi (srednji) težavnostni kategoriji.

V Sloveniji je približno sto deset pihalnih orkestrów. Od teh je petdeset takih, ki ne pristajajo zgolj na tradicijo, temveč se hočejo meriti tudi sami s seboj in predvsem z drugimi pihalnimi orkestri, ki so ustvarjalni v tej funkciji.

Letošnje enajsto tekmovanje je bilo namenjeno orkestrom druge težavnostne kategorije. Odločitev za prijavo je za Cerknikičane pomenila velik izziv in resno delo. V želji po napredovanju so si godbeniki ob prijavi zastavili cilj, da osvojijo vsaj eno izmed plaket.

kestrów v prvi kategoriji, v kateri sodeluje le dobra desetina najboljših pihalnih orkestrów Slovenije. Ta izziv pa ne pomeni samo izziv godbi, temveč tudi vsem tistim, ki so pripomogli k njenemu obstoju in razvoju. Sedanja sestava potrebuje še desetine mladih godbenikov iz vrst glasbene šole. Zato ostaja njena glavna naloga pospešena skrb za mlade trobilce, pihalce in tolkalce. Pri tem se bo morala bolj povezovati z osnovnimi šolami in s starši. Le na tak način lahko celoten sistem izobraževanja

trebe domačih amaterskih skupin.

Poleg godbenikov pa potrebuje orkester tudi kakovostne instrumente. Ker sedaj poznamo vse orkestre druge in tretje kategorije, lahko z vso zanesljivostjo trdimo, da cerkniška godba nastopa z daleč najslabšimi instrumenti, saj so razen redkih izjem, ki so v lasti posameznikov, ti najslabše kakovosti, poleg tega pa so nekateri dotrajani, saj so stari že več kot trideset let. Uglasečnosti, barve in ubranosti iz teh instrumentov ni sposoben izvesti še tako dober profesionalni godbenik. V tem trenutku potrebuje godba najmanj petindvajset kakovostnih instrumentov, ki jih je mogoče dobiti samo iz uvoza.

Cena takšnega instrumenta pa je od 2000 do 10.000 nemških mark. Izračun nam kaj hitro pokaže potreben znesek denarja, brez katerega bo orkester ostal na sedanjí ravni, oziroma brez katerega napredek ni mogoč.

Letos slavi cerkniška godba 65 let. Ob tem jubileju si je najlepše čestitala sama z doslej prav gotovo največjim uspehom.

Znova bo na preizkušnji naša pripravljenost ob znanem reklu: »Hočemo naprej, hočemo kulturno življenje, življenje, ki edino lahko pelje v prihodnost in ki je tesno povezano z znanjem, uspehi in bogastvom«. Tudi kulturnim. Godbeniki so že povedali svoje.

T. Urbas

V tej kategoriji je sodelovalo dvajset pihalnih orkestrów. Tekmovanja so bila v Postojni, Radečah, Mengšu in v Krškem. Tudi v tej kategoriji so se cerkniški godbeniki imenitno odrezali, saj so osvojili kar 93 odstotkov vseh možnih točk in s tem zlato plaketo. V tekmovalnem delu korakanja (nastop v paradi) je cerkniški orkester dobil najvišjo možno oceno. Rezultati tekmovanj, zlasti zadnjih dveh, kažejo, da je sedanji osemindesetletni članski orkester prav v zadnjem desetletju naredil skokovito kakovostni premik od tretjega mesta v tretji kategoriji v letu 1977, do srebrne plakete v tretji kategoriji v letu 1985 in do najboljšega orkestra tretje kategorije v letu 1988, kar je letos kronal z zlato plaketo v drugi kategoriji. Znova se je potrdila prava politika društva, katere glavni izvajalec je bil pokojni Tone Urh, ki se je zavedal in udeleževal povezovanja godbe in glasbene šole. Tri četrtine sedanje sestave orkestra namreč sestavljajo učenci glasbene šole ali tisti, ki so jo že končali. Ta temelj godbe je bil z dobro desetino godbenikov iz prejšnjega obdobja dovolj dobra osnova, az katere je sedanji dirigent Milan Matičič v manj kot dveh letih iz solidnega orkestra oblikoval enega najboljših v drugi težavnostni kategoriji.

S tem velikim uspehom si je Cerknikič pihalni orkester pridobil pravico do udeležbe na tekmovanjih pihalnih or-

izpolni eno svojih temeljnih nalog. S tem je neločljivo povezana skrb za strokovno izobraževanje glasbenikov za po-

Naši upokojeanci

Emil Lah je prišel na Brest leta 1961. Delal je v finančni službi, ukvarjal se je s tajniško planskimi deli, investicijami, revizijami oziroma s finančnim vodenjem investicij.

Ceprav domačin, doma iz Blok, je prvo službo nastopil leta 1947 v Dravogradu.

V tistem času, ko so bili organizirani razni izobraževalni tečaji, se je učenja lotil tudi sam. Usposobil se je za delo na področju kreditnega poslovanja in za knjigovodska dela, obiskoval pa je tudi srednjo kmetijsko šolo v Mariboru.

V Dravogradu je nastopil delo na »spremljanju prisilnega odkupa kmetijskih izdelkov«, ali drugače povedano, bil je izterjevalec pri prisilnem odkupu kmetijskih pridelkov. To nevhvaležno delo in domotožje sta ga pripeljala nazaj v njegovo Notranjsko, v Novo vas. Opravil je tečaj za hranilno kreditno poslovanje v Dolenjskih Toplicah in se zaposlil v Novi vasi.

Pozneje je bil premeščen v kmetijsko zadrugo Zagorje. Po dveh mesecih je bil zopet premeščen, to pot v kmetijsko zadrugo Begunje. Tu je začel z blagajniškimi deli in kasneje postal tudi upravnik. Rad se spominja teh let. V tem času se je tudi poročil in si začel

ustvarjati družino. Tudi ob delavnosti ljudi — zadrugnikov je takrat zadruga vzcvetela. V zadnjih petih letih je Emil Lah vodil preusmeritev zadruge.

Delovali so pospeševalni odseki za čebelarstvo, sadjarstvo, živinorejo, odkup in predelavo lesa, uslužnostne dejavnosti, destilarna eteričnih olj s sušilnico sadja za izvoz. Urejeno je bilo tudi ustrezno skladišče s trgovino. Občinski programski razvoj je vztrajal na preoblikovanju kmetijskih zadrug in Emil Lah je po »politični limi« prišel na Brest.

Bil je predsednik upravnega odbora, uspešno pa je delal tudi na finančnem področju. Pri

svojem delu je bil dosleden, pošten in nepristranski, prav tako pri uveljavljanju širših družbenih interesov. Znal je pokazati na probleme, ki jih je bilo treba rešiti in za katerimi so se velikokrat skrivali ljudje, ki jim niso bili kos. Leta 1961 je tako začel spoznavati Brest skozi planske in finančne pokazatelje na delovnem mestu.

Emil Lah meni, da je sedanji položaj Bresta v veliki soodvisnosti z nekdanjim političnim vodenjem gospodarstva v občini, kar velja sicer tudi za celotno Jugoslavijo. Brest se je razvijal pretežno z lastnimi sredstvi, ki pa so se oblikovala v veliki meri na račun sorazmerno nizkih dohodkov kolektiva in nizkih odkupnih cen lesa. Takšna poslovna politika je bila v soglasju s političnimi strukturami v občini. V takšnih razmerah so bile nemalokrat zanemarjene pobude strokovnih kadrov, ki niso bili vključeni v vrh občinske politike. Takšni so tudi odhajali.

Dejal je tudi, da je bil Brest med prvimi, ki je izpeljal samoupravno usmerjenost z ustanavljanjem poslovnih enot in v njih, kot najpomembnejše za ustvarjalne in nagradne cilje delavcev, tako imenovane ekonomske enote. Po izgradnji Iverke je Brest postal pomemben tudi za širše območje. V tistem času je bilo veliko strokovnih ekskurzij, ki so si Brest ogledale kot primer moderne tovarne.

Brest je dosegel velike uspehe tudi z zaposlovanjem ljudi s tega območja. Takšna politika pa je imela hkrati tudi negativne posledice, saj monopolni položaj lesarstva ni dopuščal pobud za drugačen gospodarski razvoj v naši občini. Prevladalo je mišljenje, da ima v tem delu Notranjske pogoje za obstoj in razvoj samo lesna industrija.

Mladinska delovna akcija »Ulaka 89«

Ceprav se oblike mladinskega prostovoljnega dela v zadnjih letih spreminjajo, saj klasične delovne brigade počasi odstopajo prostor delovnim taborom, pri nas letos še vztrajamo pri obliki, ki smo jo organizirali tudi v preteklih dveh letih.

Družbeno priznanje mladinskega prostovoljnega dela je zvočenelo v slavnih sedemdesetih letih, v času, ko smo mnogo več trošili kot proizvajali. Usode, ki bo doletela našo obliko organiziranega prostovoljnega dela, ta trenutek ni mogoče napovedati.

Letošnja akcija bo v največji meri potekala na trasi smučišča Ulaka v Starem trgu. Smučarski klub Kovinoplastike bo sodeloval pri financiranju in opremljanju brigade, zato tudi odločitev za akcijo v Starem trgu. Dela je dovolj, saj progo še vedno »krasijo« kamni, ki jih bo treba prekriti z zemljo ali odstraniti. Tudi okolico bo treba urediti tako, da bo omogočena košnja

Premalo skrbi pa so posvečali kakovosti, zmanjševanju stroškov in takšnemu pridobivanju in višini dohodka, ki bi zagotavljal hitrejši razvoj in ustreznejše nagrajevanje. Že takrat bi se morali zavedati, da je naš obstoj odvisen od kakovostnega dela in ne od drugih dejavnikov.

Znali smo izdelati kakovosten izdelek, vendar se potem nismo znali gospodarsko prav obrniti. Tudi kadrovska politika ni bila pravilno vodena, bodisi glede sprejemanja štipendistov kot kvalificiranih kadrov. Ljudje so bili dostikrat prepuščeni sami sebi in niso imeli ustvarjalnih možnosti, zato je tudi marsikdo odšel.

Emil Lah meni, da je dohodkovno uspešen program temeljni pogoj za napredek Bresta. Brestove težave niso od včeraj, vendar je končno treba poiskati primerne programe, ki jih bo trg lahko sprejel. Emil Lah je razočaran nad neučinkovitim prilagajanjem svetovnim trendom. Pravi, da je bilo veliko poslovnih potovanj v tujino, malo tujih izkušenj pa je našlo pot v Brestovo poslovanje. Kakovost ostaja še naprej osnovni pogoj. Potrebno jo je doseči in dobro vnovčiti. Dejal je, da so bile težave s kakovostjo in izvozom že pred 25 leti, a smo se iz slabih izkušenj kaj malo naučili.

Brest je veliko prispeval tudi za razvoj drugih dejavnosti v občini, česar marsikdo ne ve. Celo večja sredstva so odvajali kot je bilo uradno določeno, posredno za šolstvo, zdravstvo, komunalo in drugo. Pa naj bo dovolj o Brestu.

Emil Lah je odšel v pokoj z več kot polno delovno dobo. Doma se privaja novemu načinu življenja. Posvetil se bo dograjevanju hiše in vnukinjama. Dela je za pridne roke tako vedno dovolj.

V. Lavrič

ali pašništvo v poletnih mesecih.

Akcijo bomo izvedli tudi pri gradu Snežnik, saj je bazen že vrsto let prava mlakuža, potrebna temeljitega čiščenja. Ponudbe smo dobili še od Smučarskega kluba Cerknica in etnologa Tineta Scheina. Ponudb za delo je torej dovolj, vprašanje je le, ali bomo lahko vsem ugodili. Delovna akcija bo potekala od 10. do 28. julija. Prva dva tedna bodo brigadirji prihajali na traso ob 6. uri zjutraj, domov pa se bodo vračali ob 14. uri. Delo bo organizirano tako, kot da bi hodili v službo. Zadnji teden pa bomo preživeli pod šotori v grajskem kompleksu. Mešanica taborniškega in brigadirskega življenja torej.

Vsi, ki seanimate za udeležbo, se oglasite na OK ZSMS Cerknica, ali po telefonu 791-332. Prijave sprejemamo do 5. julija.

Brigadirski zdravo!

S. Lovko

Iz drugih lesarskih kolektivov

MEBLO je z oblaženjem pohištva v celoti opremil Dom kulture iraških oficirjev v Bagdadu, kar je izrednega pomena pri uveljavljanju na iraškem tržišču, ki je precej nedostopno. Večje možnosti za takšne prodore na to tržišče se gotovo ponujajo po izteku vojne med Iranom in Irakom. S svojimi izdelki lahko uspešno dopolnjujejo ponujene projekte domačih izvajalcev del na tujih tržiščih.

ELAN je ob koncu marca obiskala petčlanska delegacija komunistične partije Japonske, na čelu s podpredsednikom CK KP Japonske Tetsuom Fuvo. V pogovoru s predsednikom poslovnega odbora Elana Urošem Aljančičem in predstavniki družbenopolitičnih organizacij, je goste poleg predstavitev Elana najbolj zanimala mednarodna ekspanzija firme ter vizije nadaljnjega razvoja Elana.

LIKO gradi dva nova objekta, ki sta že v zaključnih fazah ureditve. To sta prodajni salon pohištva v Domu krajevne skupnosti na Vrhniki, ki bo deloval skupaj z dosedanjim skladiščem, in prodajno skladišče v Izoli. Predvidena prodaja obsega izdelke iz področja stavbnega in sobnega pohištva iz lastnega in tujega programa (sobna, vhodna in garažna vrata, vratna krila, okna, polkna, rolete, parket, obloge, ladijski pod, sobno pohištvo in druge lesne izdelke).

JUGODRVO — Delavski svet delovne organizacije je v začetku aprila sprejel sklep o nakupu salona v Novem Beogradu. Salon, ki je v sestavi poslovnega centra, meri 400 kvadratnih metrov in bo odprt

pred 1. septembrom letos, ko se začne v Beogradu konferenca neuvrščenih. Pričakujejo, da bo salon glede na lokacijo relativno kmalu upravičil vložena sredstva.

JELOVICA je letos sodelovala že na treh sejmihi. Na dveh je dobila priznanje za nove izdelke. Kupcem so v času sejmov ponudili nekaj ugodnosti v prodaji, predvsem popuste, veliko je bilo tudi reklamnih sporočil po vsej državi. Pa vendar prodaja ne steče tako kot bi želeli. Zato bo treba storiti veliko več na področju izvoza, saj kaže, da je kupna moč doma že tako padla, da deleža domače prodaje nikakor ne bo več mogoče povečevati.

LESNA je prejela na sejmu Ambianta v Zagrebu priznanje Mobiloptimum 89 za vrata Sumo. Program Sumo vrat je tako letos nosilec kar dveh visokih priznanj, in sicer priznanja Zlati most 89 s sejma v Skopju, ter Mobiloptimum 89 s sejma v Zagrebu. Za osvojitev kolektivne znamke ali znaka kakovosti za program Sumo vrat, česar si najbolj želijo, pa bo potrebno še veliko napora.

SLOVENIJALESTRGOVINA 16. maja je Klub Slovenijales praznoval prvo obletnico delovanja. Število aktivnih članov se je približalo številki 7000, obseg zbranih sredstev pa predstavlja, čeprav gre za kratkoročna sredstva, še posebej dragocen vir za financiranje podjetniških aktivnosti.

Načrti za nadaljnje delo so usmerjeni predvsem v še kakovostnejše storitve, pa tudi v zagotovitev ustrežnejših prostorov. Njihov moto je: »V

kar največji meri prisluhniti svojim članom in s korektnim poslovanjem zadovoljiti njihova pričakovanja».

LESNINA Tozd Bor Laško, je za pohištvo Alea dobila na mednarodnem sejmu Ambianta v Zagrebu znak kakovosti — kolektivno blagovno znamko. Alea je tako prvi jugoslovanski izdelek iz lesa, ki je dobil to pomembno priznanje.

Treba je vedeti, da pooblaščen strokovnjaki podrobno in dolgotrajno pregledujejo vsak prijavljen izdelek (prijavljenih delovnih organizacij je bilo sedem). Priznanje velja eno leto.

LESNA — Tozd Transport in servisi z velikim uspehom razvija nove izdelke na področju gozdarske mehanizacije. Plod večletnega inovativnega, strokovnega skupinskega dela so novi izdelki, ki so jih letos predstavili na sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju. Sejemski komisija je za izvršne rešitve podelila Tozdu Transport in servisi dve zlati medalji (za zgibni traktor GT 70 in za avtomatski bremenski voziček ABV 1500).

JELOVICA je kar 80 odstotkov pohištva, prodanega na domačem trgu prodala preko lastne prodajne mreže. Ker pa želijo svoje izdelke še bolj približati kupcem, tako da bi jim stavbno pohištvo ponudili takorekoč na gradbišču njihove hiše, so se v Jelovici odločili za akvizitersko prodajo.

Poslovalnice Jelovice bodo poleg stavbnega pohištva začele prodajati tudi druge gradbene izdelke, predvsem keramične ploščice, parket, letve in drugo, kar je potrebno pri gradnji.

Tozd Zagalnica: tesalnica je skoraj nared.

Mladinski servis Cerknica

Člani Mladinskega servisa opravljamo poleg raznih občasnih del v delovnih organizacijah še priložnostna dela, kot so:

- nudenje pomoči pri učenju (inštrukcije),
- prevajanje besedil,
- priložnostna strežba v menzah, gostiščih ali ob večjih prireditvah,
- vodenje turističnih skupin po občini,
- prodaja spominkov, razglednic, srečk, izdelkov lastne proizvodnje in drugih proizvajalcev,
- prodaja vstopnic, dežurstva, vzdrževanje reda na kulturnih, športnih in drugih prireditvah,
- finalno čiščenje zgradb, oken, tal...
- čiščenje avtobusov, vlakov, poslovnih prostorov,
- opravljanje zemeljskih in drugih nekvalificiranih fizičnih del,
- razne dekoracije, ureditev prostorov, izložb,
- pomoč pri inventurah,
- zbiranje oglasov, naročil, članarin, prispevkov,
- pomožna dela pri zemeljskih meritvah,
- plakatiranje in propagandne prireditve, akcije,
- varstvo otrok na domu,
- pomoč pri čiščenju doma, urejanju okolice,
- tipkanje ali druga pomožna dela v administraciji,
- pomoč pri selitvah,
- in še vrsto drugih del.

Mladinski servis ima sedež v Cerknici na Partizanski 1. Na voljo smo vsak delavnik od 7. do 15. ure, ob petkih (čez poletje) pa od 7. do 17. ure. Po telefonu nas lahko pokličete ob vsakem času.

Servis za svoje delo zaračunava naročniku 10 odstotkov manipulativnih stroškov.

Veliki ljudje Notranjske

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Namerno smo odprli okence v intimni slikarjev svet ob rojstvu podobe, ki mu je bila draga. Tako je slikar sam spregovoril o svojem delu in to pričevanje je za bralce in za umetnostne zgodovinarje gotovo poučno in dragoceno. Leta 1957 je slikar upodobil Pogreb talca. Tudi tod gre za snov iz naše borbe, le da je Perko zdaj odločneje naglasil krajinsko prvinu. Z desne vodi v globino prostora pot, ki zavija nato nekam na desno, kjer stoji v daljavi cerkva, verjetno cilj pogrebne svečanosti. Na desni ob poti rastejo krepka drevesa, ob njih stoji temna bajta, planjavski svet je pust, jesenski, ves prizor pa se odigrava pod temačnim, oblačnim in negostoljubnim nebom. Za preprostim, kmečkim vozom, ki ga vlečejo volji, korakajo po cesti redki pogrebelci, na vozu je bela krsta. Slikar je odprl vse registre, da bi nam čim verneje pričaral žalost tega dogajanja. Krajina je jesenska, svet

diha zapuščenost, vse je pripravljeno na skorajšnji sneg, zamišljeni pogrebelci nekam obotavljajoče tavajo za vozom, vsa podoba deluje nekako kot težke sanje. V Mrtvem kurirju je bil lik partizana tisti, ki je prevzel tragični poudarek, tu pa je Perko pustil krajinsko prvinu, do odločnejše besede. Turobnost krajine je torej tisto, kar daje pečat in težo naslikanemu prizoru.

Prav gotovo ni slučaj, da je slikar proti koncu petdesetih let poudaril krajinsko prvinu. Perko, ki se bo kmalu naselil v zapuščeni mežnariji pri sv. Lovrencu v Dolenji vasi, se je že dolgo intenzivno bavil tudi s krajinskim slikarstvom. Morda celo v pretežni meri, kajti njegove življenjske ter umetnostne sanje so bile povezane s skrivnostjo notranjske zemlje v širokem pomenu besede. In sicer najprej čista krajina s poudarjeno okolico Cerkniškega jezera, nato pa krajinski element v sožitju s človekom, ki je ta svet posedel.

V povezavi s temi iskanji, je že leta 1945 napisal v pismu: »Spet je lepo na Notranjskem. Dež je prenehala, razpršile so se megle in čudovito je pod Javorniki. Zjutraj pa je bilo nebo temno in pusto. Ko je sonce poljubilo zemljo, se je odprl čudovit svet. Naslikal sem orača, ki sem ga ujel na njivi.« In naslednje leto (pismo 6. 10. 1946): »Nebo je pokrito z oblaki. Težko je, sivo in svinčeno, sem pa tja je bel podolgovat oblak kot luč na nebu. Kljub teži mi je všeč, saj se tako jasnejše odražajo plavi hribi in rjavo drevje, ki moli kvišku roke...« Kasneje, meseca januarja 1952 je zapisal: »Spet me je zajela Notranjska s svojo prekleto revščino. Ta hudičeva plava barva je tako lepa in težka, da ti opisati ne morem — vodo in brv — most v Dolenji vasi. Mučil sem se. Vodo sem še nekako našel. Javornike in pa neba ne zmorem. Jutri poizkusim še enkrat. Vendar pa je v moji naravi tako — če mi takoj ne uspe, zaman ponavljam...« Vsi ti človeško zanimivi in lepi zapisi nam jasno pripovedujejo, kako se je slikar resno in zavzeto bavil s krajinskimi problemi njegove izbrane lepote — notranjske zemlje.

Kot vidimo, mu ni bilo nič podarjenega, vsaka nadrobnotost, da, celo barve, so mu predstavljale težave, ki jih je ob zdvajanju in trudu le počasi reševal.

Od krajin, ki so nastale v tem času, bi na prvem mestu omenili Jutro v Dolenji vasi (1953). Slikar je z nekega vzvišenega stala upodobil pogled na vas, sredi katere teče po-

tok z značilnim mostičkom, katerega smo spoznali iz slikarjevih pisem. Jesenski čas je, kajti črednik je zbral okrog sebe čredo, ki se ne urejena pomika po vaški poti na pašo. Ob potoku stojijo hiše, v ozadju so modri hribi. Perko je krajinski motiv obogatil z razgibano čredo in pastirjem, namerno je zajel široko panoramo tako, da je svet postal bolj košat in notranje obogaten.

V tem času je slikar naslikal tudi Mrtvega kurirja! V pismu, ki smo ga objavili ob tej priložnosti, je tudi tale zanimiv pripis: »Tukaj prilagam, 'črednika'. Je sicer dobro malano, le nekaj sem opazil, da je po motivu folkloristična stvar, ki nehoti spominja na Gasparija, in je zato ne bom razstavljal. Nehote, ko nič ne misliš, ti skrat uide v sosedov zelnik«. Ali gre za našo podobo? Če je slikar mislil na njo, potem bi bil lahko brez skrbi, kajti njegov »skrat« je daleč od Gasparijevega »zelnika« in nima ničesar opraviti s folklornim slikarstvom. Gaspari bi ob taki priliki poudaril namreč lik črednika (glej njegovo podobo Svinjski pastir!) z vsemi značilnostmi njegovega poklica — krajina pa bi bila le spremljevalka etnografsko zanimive postave. Perko pa je zajel vas kot celoto, kot enovit organizem, v katerem se pač dogajajo po prastarem izročilu določena pravila, ki dopolnjujejo in omogočajo človekovo eksistenco na tem koščku sveta. Zares zanimiva pa je slikarjeva čuječnost nad izvirnostjo lastnega umetnostnega ustvarjanja! Vse kaže, da se je ta čas Perko zavedal nevidne prisotnosti, starejšega že klasičnega

ga Meniševca in je zato hotel imeti povsem čiste račune in mizo.

V prejšnjih razmišljanjih smo govorili o Perkovem figuralnem slikarstvu, ki je izpolnilo dober del obdobja petdesetih let. Omenili smo v prvi vrsti njegove družinske podobe, mislimo pa, da je prav, če si pogledamo še nekaj drugih tovrstnih realizacij. Leta 1947 je nastala podoba Stara mati (Pucljeva mama 1947). Slikar je izoblikoval visoko doprsje stare kmečke žene, postavljene frontalno pred gledalca, glavo starke je pokrila običajna ruta, ozadje podobe je svetlo, tako, da počiva ves poudarek na obrazu upodobljenke. Perko je v tej sliki lepo dokazal, kako se je njegovo risarsko znanje izpolnilo in kako je zato lik postal organičen ter krepko zgrajen. S pravo deskriptivsko vneto je slikar prepisoval nadrobnotosti s starčinega obraza, kot so npr. gube na čelu, lega oči, razorana lica in nesimetrična usta — vendar zaradi tega celota in izraz podobe nista trpela! Mnogo bolj sproščen je bil slikar ob študiju Veronika (1957, pastel). Kakor bi se hotel s širokopoteznostjo oddahniti od nadrobnotosti in natančnosti pri izgradnji lika stare matere, je zdaj s skopimi in drznimi potezami čopiča upodobil hčerko, sedečo za mizo in zaposleno s pisanjem. Veronika je postavljena frontalno pred gledalca, glavo je nagnila v levo, tako, da z njo očitno sledi ritmu njene delovne desnice. Risba je lavirano z barvo in naglašena z določenimi likovnimi poudarki. Deluje improvizirano, toda prav zato je lik deklice živ in neposreden.

brestov Obzornik glasilo delovne organizacije PRED 10 LET

(številka 141, 30. junij 1979)

PRIPRAVLJAMO SREDNJEROČNI RAZVOJNI NAČRT

Kar zadeva naložbe, so po temeljnih organizacijah predvidena naslednja vlaganja:

- TOZD Pohištvo — druga faza rekonstrukcije;
- TOZD Masiva — izgradnja nove tovarne;
- TOZD Žagalnica — kotlovnica, decimirnica, sušilnica, temperirnica, druga linija žagalnice in skladišče žaganega lesa;
- TOZD Gaber — izgradnja kotlovnice skupaj s TOZD Žagalnico;
- TOZD Iverka — lesno-cementne plošče ter naložbe, povezane s spremembo strukture lesnih surovin;
- TOZD Tapetništvo — izgradnja dodatne hale;
- TOZD Jelka — modernizacija pohištvene proizvodnje;
- TOZD Prodaja — dve hali za skladiščenje, razširjanje prodajne mreže in nabava novih tovarnjakov;
- Skupne dejavnosti — modernizacija pisarniške opreme.

BREST ŽE SPET (ŠESTIČ) PRVI

Sicer pa je tudi deseta lesariada, ki je bila tokrat v Novem mestu 23. junija, pokazala, da je to ena izmed največjih športnih prireditev te vrste pri nas, velika manifestacija delavske telesne kulture, predvsem pa dokaz, da delovne organizacije iz leta v leto posvečajo organizirani športni rekreaciji delavcev več pozornosti in skrbi.

Letos je sodelovalo 49 delovnih organizacij lesarstva in gozdarstva s približno 2000 tekmovalci.

KAKO PRIGOSPODARITI DOVOLJ SREDSTEV

Ko danes ocenjujemo obseg proizvodnje, vidimo, da teče po predvidevanjih, medtem ko za prodajo izdelkov to ne velja. Najbolj so pod načrtom v prvih petih mesecih v temeljnih organizacijah POHIŠTVO, JELKA, MASIIVA in TAPETNIŠTVO. V juniju je podobno v vseh omenjenih temeljnih organizacijah. V juniju je mimo načrta padla prodaja ivernih plošč zaradi velikih vzdrževalnih del pri celotni opremi tovarne in zato tovarna ni obratovala več kot pol meseca. Letni remont je bil namreč načrtovan šele v avgustu.

DRAGOCENO PRIZNANJE

27. junija je bila v Ljubljani republiška proslava dneva samoupravljalcev. Na proslavi je govoril predsednik skupščine SR Slovenije Milan Kučan, kulturni program je prispeval mešani pevski zbor Gorenje iz Velenja, nekaterim delovnim organizacijam in posameznikom pa so bila podeljena priznanja in nagrade za uspešno organiziranje in uresničevanje samoupravljanja. Priznanje je dobilo pet kolektivov (med njimi tudi Stol Kamnik) in deset posameznikov, med katerimi je tudi Brestovec Alojz Otoničar.

VSE TEŽE S PRODAJO POHIŠTVA

Po daljšem ugodnem obdobju za prodajo, ki je trajalo od avgusta lani do marca letos, beležimo v aprilu in maju izreden padec prodaje pohištva. To se nadaljuje tudi v juniju. Prodajna služba ocenjuje, da bo načrt prodaje za drugo trimesečje izpolnjen s komaj 75 odstotki oziroma, da bomo prodali za četrtno manj od načrtovanega.

Če pogledamo prodajo pohištva po naših republikah, vidimo, da je konjunktura najprej uplahnila v Sloveniji, kjer prodamo približno polovico vsega pohištva in da je do podobnega pojava kasneje prišlo tudi v ostalih republikah razen v Hrvaški, ki se je v tem času pripravljala na turistično sezono. V juniju pa je upadla prodaja tudi v tej republici.

KJE SMO Z NALOŽBO V MINERALKO

Trenutno potekajo na gradbišču dela po dogovorjenem načrtu in v skladu s pričeti montažnimi deli. Končujemo dela pri temeljih glavne stiskalnice in predstiskalnice, pri temeljih pod natresno postajo ter pri vseh manjših temeljih v tem območju. Vzporedno pa izdelujemo tudi druge temelje, na katerih bo montaža nekoliko kasneje. Da ne bi prišlo do zakasnitve pri montaži strojev in naprav, bodo morala tudi v prihodnje vsa gradbena dela teči tako po načrtih kot sedaj.

VTISI Z LJUBLJANSKEGA SALONA POHIŠTVA

Vedno kritičnim potrošnikom smo poleg že znanih sedežnih garnitur prikazali tudi vrsto novih proizvodov. Da bi izboljšali ponudbo jedilniškega pohištva, smo pripravili in na sejmu prvič prikazali jedilno garnituro M-80 in jedilnico BREDA. Slednja zajema vse osnovne elemente jedilniškega pohištva od komode, vitrine in TV-vitrine do raztegljive mize in stola, in sicer v dveh izvedbah, v teaku in mahagoniju. Jedilnica je sodobno oblikovana; prav njena celovitost in večnamenskost ter dobra kvaliteta pa nam zagotavlja tržno uspešnost.

Iz programa igrač Tozda Masiva: pa smo na konju!

Dogaja se v gradu Snežnik

Sredi maja letos je bilo v gradu Snežnik že četrto tradicionalno srečanje, tokrat posvečeno 70-letnici obstoja čebelarstvih društev na območju občine Cerknica in 10-letnici čebelarstve zveze občine Cerknica. Na srečanju je sodeloval čebelarstveni muzej iz Radovljice z razstavo panjskih končnic ali čelnic zgodovinske, nabožne, basenske in hudomušne vsebine, pevka ljudskih pesmi Ljuba Jenček s kitaro, Leon Frelj — predsednik Zadrugne zveze Slovenije s pozdravnim govorom in moški pevski zbor DPD Svoboda iz Loške doline, ki je zapel ob podelitvi priznanj Antona Janše zaslužnim čebelarjem.

2. junija so v snežniškem gradu odprli razstavo slik Milana Vošanka, likovnega pedagoga iz osnovne šole Grahovo. Na otvoritvi so sodelovali še Milanovi prijatelji, simpatični mladi in temperamentni glasbeniki iz Cerknice — Boštjan in Jernej Šmalc ter Rado Grekulovič s saksofoni in Jože Tomšič s klarinetom. Skladb, ki so jih izvajali, ni sicer nihče napovedal, čeprav je pred tem upravnica gradu Vesna Bercetova pozdravila navzoče, vendar je bila glasba zelo prijetna, živahna, lahka, skratka dobro je šla v uho.

O življenju in delu slikarja Milana Vošanka je spregovorila njegova stroga svetovalka — akademska slikarka Stana Pudobska, kot mi je slikar povedal v pogovoru, ko sem mu čestitala za velik napredek v njegovem slikanju.

V naše kraje je prišel, točneje, priženil se je v Cerknico, s Koroške — s hribov nad Kotljami pod Uršljo goro, kjer je bil v stari kmečki družini 1954. leta tudi rojen. Umetniški talent mu je zapustil oče, ki je bil rajši muzikant, kot kmet. Pa tudi Milan rad zabrenka na svojo kitaro. Po končani osnovni in srednji šoli na Ravnah, je nadaljeval šolanje na Pedagoški akademiji v Ljubljani, kjer je diplomiral iz likovne vzgoje pri pokojnemu odličnemu pedagogu in slikarju profesorju Požarju.

Milan Vošank ima tudi diplomlo iz zgodovine in knjižničarstva. Njegovi likovni začetki segajo v osnovno šolo, kjer je začel z risbo, v srednji šoli je bil aktiven pri likovnih krožkih, pozneje pa se je rad odzval vabilom na likovne kolonije, kot je znana Groharjeva slikarska kolonija, pa študentska v Škofji Loki in ko-

roška na Ravnah. Kot študent je svoja likovna dela občasno razstavljal v domači gostilni v Kotljah in v gostilni Rio v Ljubljani, svoje risbe in grafike pa je objavljaval v Planinskem vestniku, saj je vnet planinec in kolesar, ter v koroškem Fužinarju. Poleg študija na Pedagoški akademiji je obiskoval tudi dva likovna tečaja na Akademiji za likovno umetnost in bil na grafičnem izpopolnjevanju.

Njegova samostojnejša likovna pot se je pravzaprav začela v Cerknici, kjer je svoja dela razstavljal v občinski knjižnici, na osnovni šoli, v pohištvenem salonu Bresta, pa v Kovinoplastiki v Ložu in z Železarni Ravne na Koroškem. Sodeluje na slikarskih extemporeh po Sloveniji, med drugim je trikrat razstavljal na Cerkniškem ex tempore. Najraje slika pokrajino in tihožitje, njegovo slikarstvo pa označuje abstraktni realizem, barvni ekspresionizem in stilizirana risba. V galeriji Snežnik je razstavil okrog trideset del, lično kaširanih, pod steklom ali okvirjenih, predvsem pa presestljivo lepo opremljenih z ustrezno poezijo — dvemi ali tremi ljudskimi pesmimi, ali z njegovo lastno poezijo, s katero nas preseneča ta skromni,

a ponosni, malce nostalgичni notranjski Korošec.

Predstavil pa se nam je tudi v različnih slikarskih tehnikah — v svinčniku: avtoportret, stari koroški skedenj, Sv. Vid, krmilnica za divjad v Javorinikih, kozolec s Cerknico v ozadju; — v pastelu: koroška kmetija, »kašta« s prešo, stari mlin pod Peco, Cerkniško jezero v več jesenskih dobah, Slivnica v snegu, kozolca v Cerknici in nad Bohinjem; — v gvašu: Snežnik pomladi iz Grahovega, jesen v šipkovih vejah, Špik z Martuljka; — v olju: koroška »kašta« v snegu, koroška krajina, »ajfelni rži« (zdeti snopi) z Uršljo goro v ozadju, kašta s prešo, solzice, Cerkniško jezero, Snežnik skozi okensko lino, cerkniški »Tabbor« jeseni, pomlad pod Snežnikom, pomladne breze, telohi pod grozečimi oblaki, zimski pogled na Jalovec, Piran, Počuč.

V vsaki tehniki posebej je mojster svojega čopiča. Najbolj všeč pa mi je, da v nobeni ne pozabi svoje rodne Koroške s staro kmečko arhitekturo in da z enako vneto slika lepote notranjske pokrajine, v kateri živi, ter lepote krajev, kamor ga zanese njegova planinska, kolesarska ali družinska pot. S. Turšič

Brest med zmagovalci

V soboto, 24. junija so bile na športnih objektih v Domžalah v organizaciji DO LPI Radomlje VII. letne športne igre delavcev članic Sozda Slovenijales.

Iger se je udeležilo 16 delovnih organizacij s skupaj skoraj 600 tekmovalci. Potekale so v osmih moških in petih ženskih disciplinah. Tokrat je v ekipi Bresta manjkala le ekipa v ženski odbojki.

Celodnevna tekmovanja so bila zanimiva in naporna. Brestovi tekmovalci seveda tudi tokrat niso razočarali, saj so na zaključni slovesnosti kar devetkrat (od dvanajstih panog) stali na zmagovalnih stopnicah:

1. mesto: v malem nogometu (moški)
1. mesto: v kegljanju (moški)
2. mesto: v kegljanju (ženske)
2. mesto: v streljanju (moški)
2. mesto: v streljanju (ženske)
2. mesto: v balinanju (moški)
2. mesto: v šahu (moški)
2. mesto: v šahu (ženske)
3. mesto: v namiznem tenisu (ženske)

Tudi v konkurencah, kjer se je moč meriti »v številkah«, so bili naši tekmovalci na najvišjih mestih:

1. mesto: (388 kegljev) Ana Urbas — kegljanje
1. mesto: (428 kegljev) Roman Piletič — kegljanje
2. mesto: (427 kegljev) Franc Gornik — kegljanje
3. mesto: (166 krogov) Iva Kraševc — streljanje

Tako dobri rezultati so seveda pogojevali tudi visoko uvrstitev v končnem vrstnem redu:

1. Slovenijales Trgovina 392 točk
2. Brest Cerknica 366 točk
3. KLI Logatec 364 točk

Oglejmo si še skupne rezultate vseh sedmih dosedanjih letnih iger. Brest je kar petkrat dosegel prvo mesto, enkrat drugo, in enkrat tretje mesto. Ekipa športnikov Bresta je bila torej daleč najuspešnejša med skupno 22 članicami Sozda Slovenijales.

I. Štefan

Strelske novice

BRESTOVI MLADI STRELCI SPET IZVRSTNI — DVE ZLATI MEDALJI

V Celju je bilo republiško prvenstvo v streljanju s serijsko malokalibrsko puško (3 × 20) za mladince in mladinke. V Brestovi ekipi so mladinci in dve mladinki, ki so dosegli izvrstne rezultate. Mladinci so namreč osvojili naslov republiškega prvaka.

Tudi med posamezniki je zmagal Brestov mladinec Damjan Kandare, medtem ko je bila mladinka Saša Istenič četrta. Oba sta izpolnila norme za nastop na državnem prvenstvu, ki bo septembra na Ohridu.

Rezultati:

- Ekipno:
1. SD Brest Cerknica 1351 krogov
  2. SD Železničar Ptuj 1349 krogov
  3. SD Turnišče Ptuj 1337 krogov
- Posamežno:
1. Damjan Kandare — Brest 517 krogov
  2. Andrej Polko — Turnišče 471 krogov
  3. Uroš Hren — Grosuplje 468 krogov

III. TRADICIONALNO TEKMOVANJE ZA POKAL NOTRANJSKEGA ODREDA

Zveza telesnokulturnih organizacij Cerknica in Strelska družina Brest sta izvedli na vojaškem strelišču na Bloško polici III. tradicionalno tekmovanje za Pokal Notranjskega odreda. Tekmovanje je potekalo pod pokroviteljstvom odbora borcev Notranjskega odreda in teritorialne obrambe Cerknica.

Tekmovanje se je odvijalo v A konkurenci, kjer so tekmovali aktivni strelci in ekipe izven občine Cerknica, in v B konkurenci, kjer so tekmovali sindikalne organizacije, KS, lovci, postaje milice in ostali občani. Tekmovanja se je udeležilo manj tekmovalcev kot lansko leto, kar je posledica pokrivanja s termini tekmovanja lovcev in gasilcev.

Rezultati so bili izvrstni, saj sta bila dosežena dva nova rekorda. Med posamezniki ga je

dosegel Marjan Istenič s 94 krogi, ekipno pa mladinci Bresta z 270 krogi, kar je še posebej spodbudno.

Rezultati:

A konkurenca — aktivni strelci Ekipno:

1. SD Brest — mladinci 270 krogov (nov rekord)
2. GG Cerknica 269 krogov
3. SD Brest — člani 263 krogov
4. OŠTO Sežana 256 krogov

Posamežno:

1. Marjan Istenič GG Cerknica 94 krogov
2. Damjan Kandare Brest — mladinci 93 krogov
3. Milan Zalar Brest — člani 90 krogov

B konkurenca

Ekipno:

1. Postaja milice Stari trg 237 krogov
2. KLANČARJI 231 krogov
3. AVTOMONTAŽA 223 krogov
4. KPL Lož 219 krogov
5. KOVIND 192 krogov
6. Zavod za urejanje prostora 184 krogov

Posamežno:

1. Bojan Klančar (Klančarji) 86 krogov
2. Danilo Tomec (KPL) 84 krogov
3. Milan Jurkovič (PM Stari trg) 81 krogov

OSTROSTRELCI NOTRANJSKE NISO ZATAJILI

Republiški štab teritorialne obrambe Slovenije je na strelišču Crngrob pri Škofji Loki organiziral 6. republiško prvenstvo ostrostrelcev. Teh prvenstev je udeležujejo občinski štabi TO, pokrajinski štabi TO, milica, strelske in lovske družine, ki so zmagovalci regijskih prvenstev. Iz Cerknice je nastopila ekipa, ki je zastopala pokrajinski štab TO Postojna in zmagala v kategoriji vojaških ostrostrelskih pušk. V ekipi so bili Janez Obre-

za, Milan Zalar in Igor Premrov, vsi delavci Bresta.

V kategoriji pušk proste izbire pa je bila ekipa OŠ TO Cerknica druga (Janez Škrli, Damjan Kandare in Vinko Martinčič), medtem ko so bili strelci SD Brest četrtri.

V konkurenci posameznikov je Janez Škrli zasedel drugo mesto.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO Z VOJAŠKO PUŠKO — MEMORIAL PERA CESTNIKA

SD Juteks iz Žalca je na strelišču v Struževem pri Kranju iz-

vedla republiško prvenstvo v streljanju z vojaško puško za memorial Pera Cestnika. Na prvenstvu je nastopilo 25 ekip iz vse Slovenije.

Rezultati so bili izvrstni, saj je bil dosežen nov rekord tekmovalstva. Tudi Brest se je odlično uvrstil — ekipa je zasedla 5. mesto v Sloveniji. Posamežno pa se je izkazal Janez Obreza, ki je s 183 krogi zasedel 7. mesto, kar je najboljša uvrstitev med posamezniki na republiškem prvenstvu z vojaško puško v občini Cerknica.

F. Mahne

Taborniške novice

Tokrat pišemo o treh akcijah: organizirano je bilo srečanje kanuistov ob Cerkniskem jezeru, bližata pa se tudi srečanja slovenskih tabornikov — 10. ZLET ZTS v Medvodah in naša največja akcija — taborjenje. Pa začnimo od začetka.

26., 27. in 28. maja je potekalo že peto orientacijsko tekmovalstvo Kanu ščuka zlet pod pokroviteljstvom Bresta iz Cerknice. Tokrat se je za tabornike začelo že v soboto, ko so vnašali podatke na karto, izdelali veslo in streljali z lokom. Večer se je nadaljeval s kulturnim programom. V nedeljo zjutraj so se

tabornikom priključili še rekreativci. Nastopilo je 31 ekip, od tega 15 taborniških in 16 netaborniških. Med potjo, ki je bila dolga 7 km, so morali tekmovalci opraviti vrsto nalog: streljali so s fračo, tekmovali v metu kopja v cilj, njihove naloge so bile tudi priti v cilj pod kotom in čim hitreje preveslati hitrostno etapo. Izdelati so morali tudi napravo za lovljenje kač. Srečanje je bilo tudi tekmovalnega značaja, zato so prve tri ekipe dobile nagrade. Zahvaliti se moramo vsem tistim klubovcem, ki so tekmovalstvo pripravili, Ivu za vodenje »okrepčevalnice«, Pepiju

Filmi v juliju

1. VII. ob 20. uri in 2. VII. ob 16. uri — ameriška akcijska komedija NEVARNA MAMA.
2. VII. ob 20. uri — ameriška drama OSUMLJENI.
7. VII. ob 17. uri in 20. uri — avstralski pustolovski film KROKODIL DUNDEE, II. del.
8. VII. ob 20. uri in 9. VII. ob 16. uri — ameriški akcijski film RAMBO, III. del.
13. in 16. VII. ob 20. uri — ameriška kriminalka BEST SELLER.
14. VII. ob 20. uri — francoska komedija DVA BEGUNCA IN OTROK.
15. VII. ob 20. uri in 16. VII. ob 16. uri — ameriška komedija ZRAČNA AKADEMIJA.
20. in 23. VII. ob 20. uri — italijanski erotični film NEMORALNE ZGODBE.
23. VII. ob 20. uri — ameriški akcijski film SOKOL GA NE LJUBI.
22. VII. ob 20. uri in 23. VII. ob 16. uri — hongkonški karate film KUNG-FU DECKI.
27. in 30. VII. ob 20. uri — ameriški akcijski film PEKEL V SOLI.
28. VII. ob 20. uri — ameriška komedija HOLANDSKE LUTKICE.
29. VII. ob 20. uri in 30. VII. ob 16. uri — mehiški pustolovski film TRIJE PRIJATELJI.

Filmi v avgustu

3. VIII. in 6. VIII. ob 20. uri — ameriški akcijski film NOČ IN DAN MC'CROA.
5. VIII. ob 20. uri in 6. VIII. ob 16. uri — ameriška komedija SMEH V VESOLJU.
6. VIII. ob 20. uri — ameriška drama OBSEDENA Z MESEČINO.
10. in 13. VIII. ob 20. uri — ameriška erotična komedija PRIROČNIK ZA SEKS.
11. VIII. ob 20. uri — ameriška kriminalka IZGUBLJENI FANTJE.
12. VIII. ob 20. uri in 13. VIII. ob 16. uri — ameriška srhljivka KRVJI ŽELJNE PTICE.
17. in 20. VIII. ob 20. uri — ameriški erotični film POHOTNA MARYLIN.
18. VIII. ob 20. uri — ameriški mladinski film TUDI TAKO TE LJUBLIM.
19. VIII. ob 20. uri in 20. VIII. ob 16. uri — ameriška kriminalka GLASNIK SMRTI.
24. VIII. ob 20. uri — ameriška kriminalka NADIJA.
26. VIII. ob 20. uri in 27. VIII. ob 16. uri — ameriški akcijski film SILA ZUNAJ ZAKONA.
27. VIII. ob 20. uri — ameriška drama DEPRESIJA.
31. VIII. ob 20. uri — ameriški ljubezenski film LJUBEZENSKE SANJE.

RAZPIS ZA TEKMOVANJE FRAJTONARIC »KORAJŽA VELJA«

Vse godce frajtonaric obveščamo, da bo 3. tekmovanje v nedeljo, 20. avgusta, ob 14. uri v Gorenjem Logatcu.

Prijavijo se lahko vsi, ki imajo veselje nastopati pred občinstvom in ocenjevalno komisijo.

Z nastopom boste popestrili prireditve, razveselili boste občinstvo, sebi pa dokazali, da korajža velja.

Prijave sprejemamo od 1. do 31. julija na naslov Gasilsko društvo Tabor Logatec, ali na telefonsko številko 741-475 ali 741-477. Vsi nastopajoči bodo gostje prireditelja. Prvih pet najboljših tekmovalcev bo nagrajenih, vsi ostali pa bodo prejeli spominske plakete. Z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Predsednik GD
Tabor Logatec
Aloj Molč

za dobro hrano, in pa seveda pokrovitelju. Razšli smo se z obljubo, da bo tekmovalstvo tudi drugo leto, seveda z nekaterimi novostmi.

Akcije ZLET ZTS, ki bo od 1. do 10. julija v Medvodah, se bo iz našega odreda udeležilo okrog 15 članov, in sicer ekipe, ki sta zmagali na področnem mnogoboju v svoji kategoriji — Grizliji, ekipa iz Grahovega, in Klubovci, ki bodo pomagali pri predstavitvi porečanstva, predstavili pa bodo tudi kanuistično tekmovalstvo Kanu ščuka zlet.

Cerkičani bomo skupaj s Primorci bivali v taboru z imenom Martin Krpan. Program zleta bo pester in zanimiv in vsakdo bo lahko našel tudi kaj zase. Po udarek bo predvsem na taborniških panogah, ki jih sicer precej zanemarjamo (življenje v naravi, pionirstvo...).

Ostala področja pa so: porečanstvo, gozdne šole različnih vrst, zvezde — vreme, ekologija, izleti, šport, različna tekmovalstva, kultura, kdor pa rad razpravlja, se bo lahko udeležil okroglih miz, kjer bodo na sporedu vroče taborniške teme. Predavali bodo mnogi taborniški izvedenci, povabilu pa so se o zvali tudi nekateri drugi strokovnjaki.

Zlet bo torej zanimiv in naložba vsakega udeleženca je, da se tudi sam potrudil in prispeva svoj delež k uspehu srečanja.

Pa še o taborjenju.

Taborili bomo v eni izmed, od petka, 21. julija, do ponedeljka, 31. julija ob reki Idrijci v Idrijski Beli.

Letos bo nekaj sprememb v organizaciji taborjenja. MC-ji in nekateri klubovci bodo postavili skupen tabor, vodi TT pa bodo taborili v svojih »taborčkih«. S tem bomo razvijali večjo samostojnost in iznajdljivost TT-jev.

V bližini tabora je urejeno kopališče, okolica pa je primerna za izvajanje taborniškega programa.

Tabornina bo znašala predvidoma 700.000 dinarjev za 10 dni. Zaradi naraščanja inflacije pa cene niso zajamčene. Zato smo se odločili, da udeleženci lahko plačajo tabornino v dveh obrokih in sicer:

Prvi obrok v višini 400.000 din je potrebno plačati do 24. junija 1989 na žiro račun 50160-678-59220 OJŠ CERKNICA. Do tega dne je treba oddati tudi prijavnico, ki je veljavna s potrdilom o plačnem prvem obroku.

Drugi obrok je treba poravnati do odhoda na taborjenje (potrdilo imejte s seboj). Višino drugega obroka vam bomo sporočili pisмено do 11. julija. Ti isti starši, ki jim tabornina predstavlja velik strošek in bi otroka vseeno radi poslali z nami, naj priložijo k prijavi tudi prošnjo za pomoč oziroma znižanje tabornine. Skupaj s Centrom za socialno delo bomo skušali pomagati.

Znano je tudi že vodstvo tabora: starešina bo Matjaž Mlinar, taborovodja Matjaž Harmel in vodja programa Alenka Žnidaršič.

Na taboru bo organiziran tudi dan odprtih vrat. Zaželeni so obiski staršev in vseh, ki jih zanima, kako poteka naše delo in življenje na taboru.

A. Žnidaršič

BRESTOV OBZORNIK — informativno glasilo delavcev delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Izhaja na dva meseca v nakladi 2.800 izvodov.

Glavni in odgovorni urednik: Vanda LAVRIČ. Uredniški odbor: Miran PETAN, Franc GORNIK, Peter MELE, Janez OPEKA, Jože KOROŠEC, Zdravko ZABUKOVEC, Vilij FRIM, Andrej VIVOD, Hedvika MELE, Hermina MALIŠ, Jožica ŠKERLIJ, Franc MELE, Anton OBREZA.

Foto: Jože ŠKERLIJ.

Odbor za obveščanje je izvršilni organ delavskega sveta delovne organizacije. Predsednik odbora: Vilij FRIM.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčanju proizvodov in storitev od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

